

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3671/18-A

Název	Základní škola Zárubova v Praze 12
Sídlo	Zárubova 977/17, 142 00 Praha 4 - Kamýk
E-mail	zs.zarubova@seznam.cz
IČ	60437197
Identifikátor	600037444
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Bolfová
Zřizovatel	Městská část Praha 12
Místo inspekční činnosti	Zárubova 977/17, 142 00 Praha 4 - Kamýk
Termín inspekční činnosti	7. 1. 2019 – 10. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Zárubova v Praze 12 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Jedná se o školu se všeobecným zaměřením. Škola k termínu inspekční činnosti poskytovala vzdělávání žákům v 1. až 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Zárubovka-Záruka bohatého vzdělávání pro každého*. Ze ŠVP vychází Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině. K 30. 9. 2018 se ve škole vzdělávalo 295 žáků v 15 třídách (10 na prvním stupni a 5 na druhém stupni). Nejvyšší povolený počet byl využit ze 42 %. Přestože se jedná o malou školu, od poslední komplexní inspekční činnosti v roce 2013 vzrostl počet žáků o 106. Zájmového vzdělávání se k 1. 10. 2018 účastnilo 154 žáků. Z celkového počtu tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami 14 % a žáci s odlišným mateřským jazykem 16 %. Realizaci výchovně vzdělávacího procesu zajišťuje 32 pedagogů, 24 učitelů, 3 asistenti pedagoga a 5 vychovatelek školní družiny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci dlouhodobě. Vytvořila koncepci rozvoje školy, která vychází z aktuálních podmínek a potřeb školy. Od poslední inspekční činnosti odstranila nedostatky v ŠVP, díky výraznému nárůstu počtu žáků taktéž přijala nové pedagogy, rozšířila poradenský systém o pozici koordinátorky inkluze a vzdělávání. Nově byly vytvořeny podmínky pro práci školské rady.

Vytvořená organizační struktura umožňuje stabilní chod školy. Ředitelka uplatňuje styl řízení, který využívá výhody malé školy. Vedle pravidelných porad pedagogové řeší běžné problémy výchovně vzdělávacího procesu na neformální úrovni při každodenním kontaktu.

Nastavené kontrolní mechanismy hodnocení úrovně vzdělávání a práce pedagogických pracovníků vykazují dílčí nedostatky. Ze zjištění inspekčního týmu vyplývá, že frekvence hospitační činnosti je nízká a neumožňuje tak systematické monitorování průběhu vzdělávání a následné ověřování posunu kvality výuky jednotlivých učitelů. Menší účinnost řízení pedagogického procesu a nedostatečné metodické vedení některých začínajících i zkušenějších pedagogů se odráží v rozdílné úrovni vyučovacích hodin.

Personální podmínky umožňují naplňování ŠVP. Podstatnou část učitelského sboru tvoří pedagogové, kteří ve škole působí dlouhodobě. Požadované předpoklady odborné kvalifikace nesplňuje 8 % pedagogů. Začínajícím a nově přichozím pedagogům je poskytována podpora v rámci metodických orgánů převážně formou vzájemných konzultací.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází z aktuálně stanovených priorit školy. Jedná se v převážné míře o aktivity, které jsou vázány na oblasti týkající se prevence patologických jevů, čtenářské gramotnosti, inkluze, poruch učení a chování. Dále je kladen důraz na vzdělávací kurzy a semináře prohlubující odbornost (jednotlivci), rozšíření znalostí a dovedností v rámci jednotlivých aprobací. Škola dává všem pedagogickým pracovníkům stejnou možnost účasti na DVPP.

Materiální, prostorové a finanční podmínky školy umožňují uskutečňovat vzdělávání v základní škole a ve školní družině podle příslušných školních vzdělávacích programů. Obnova a rozvoj materiálně technických podmínek je realizována průběžně a souvisí s plánovanou obnovou celého areálu. Škola má vhodné prostorové podmínky. Vedení školy postupně řeší nevyhovující situaci v oblasti informačních technologií a dataprojekční techniky. Účastníci zájmového vzdělávání mají vhodné podmínky, využívají jeden pavilon

i venkovní prostory školy. Nabídka zájmových kroužků doplňuje vzdělávací program, reflektuje potřeby a zájmy žáků školy. Stravování žáků je realizováno v jídelně v areálu školy. K bezpečnosti žáků účelně přispívá zajištění celodenního dohledu u vstupu do budovy školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina sledovaných hodin na prvním stupni dosahovala standardní úrovně, část hodin vykazovala dílčí didaktické nedostatky. Převažovala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací žáků, nebo prací ve skupinách a dvojicích. Pedagogové na úvod většiny hodin stanovili vzdělávací cíle, které vycházely ze školního vzdělávacího programu. Učitelé při výuce vytvářeli prostor pro opakování látky a procvičování učiva i pro získávání nových vědomostí a dovedností. Již od přípravné třídy jsou vhodně nastavena a dodržována pravidla chování žáků ve třídě. Učitelé věnují pozornost psychohygieně a správným pracovním návykům (správná výška lavic, sezení, držení psacího náčiní). V hodinách byla taktéž zaznamenána velmi dobrá spolupráce asistentů pedagoga s učitelem. Ve výuce pedagogové pracovali s chybou, nevyužívali však v dostatečné míře ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení. Formativní hodnocení bylo zaznamenáno jen v ojedinělých případech.

V hodinách většinou panovala příjemná atmosféra, žáci pracovali se zájmem. V menší části sledované výuky se vyskytly nedostatky, kdy se připravené vzdělávací postupy nedařilo vždy úspěšně realizovat. Kvalitu vzdělávacího procesu v části hodin snižovala nižší míra pedagogických zkušeností některých učitelů. Aktivity podporující objevování, kladení otázek, tvořivost a iniciativu žáků se vyskytly v menší míře. Pro větší názornost výuky chybělo využití didaktických pomůcek a didaktické techniky. V některých hodinách nebyl poskytnut dostatečný prostor pro závěry a vrstevnické hodnocení. Efektivní diferenciací podle možností a schopností jednotlivých žáků byla v hodinách uplatňována v malé míře.

Sledované vyučovací hodiny na druhém stupni měly rozdílnou úroveň po obsahové i organizační stránce. Vyučující preferovali ke splnění stanoveného vzdělávacího cíle frontální výuku spojenou s řízeným rozhovorem. Učitelé podporují zejména rozvoj vědomostí a dovedností, málo využívají strategie vedoucí k aktivizaci žáků ve spojení s naplněním kognitivních cílů vyšší úrovně (analýza, syntéza). Ve většině hodin žáci plnili stejné typy úkolů.

Méně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy včetně propojení s reálnými životními situacemi. V některých hodinách učitelé využívali práci ve skupinách či dvojicích, žáci dobře spolupracovali, méně často jim byl poskytnut prostor pro prezentaci závěrů nebo pro objektivní posouzení kvality práce vrstevníků. Kooperativní formy práce, které by podpořily rozvoj interaktivních řečových dovedností žáků během výuky cizích jazyků, byly využity jen v menší míře. Žáci si především rozvíjeli slovní zásobu, upevňovali znalost gramatických jevů, vyučující kladli důraz na produktivní řečové dovednosti. Některé hodiny byly limitovány tím, že nebyla k dispozici didaktická technika, s výjimkou anglického jazyka, kde byla didaktická technika vhodně zakomponována do výukového procesu. Učitelé na druhém stupni často opomíjeli věnovat dostatek času účelnému zhodnocení práce žáků (prostor k sebehodnocení jen minimálně) a závěrečné rekapitulaci. Zadávaní diferencovaných úkolů zejména s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků bylo zaznamenáno pouze ojediněle.

Zájmové vzdělávání probíhá v podnětné pracovní atmosféře, která je podporována a doplňována nejrůznějšími aktivitami společně s vhodnou organizací odpočinku a relaxace v návaznosti na vyučování.

Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů navazují školní a mimoškolní aktivity, které přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků. K uplatňování mezipředmětových vazeb a k prohlubování jazykových dovedností žáků přispívají zahraniční výjezdy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z pravidelné analýzy v rámci jednání pedagogické rady nebo na úrovni jednotlivých metodických orgánů, kterým ředitelka zadává úkoly pro zajištění zlepšení slabého prospěchu žáků. Úroveň vědomostí a znalostí žáků je zjišťována interními i externími nástroji. Z externí evaluace ve sledovaném období vyplývá celkové dobré využití studijního potenciálu žáků v českém jazyce a matematice. V individuálních výsledcích dochází k odchýlkám od klasifikace na vysvědčení.

Celkové výsledky vzdělávání žáků ve sledovaném období (školní roky 2016/2017 a 2017/2018) byly stabilní. Podíl neprospívajících žáků je nízký, s vyznamenáním prospěla nadpoloviční většina žáků. Analýza výsledků vzdělávání na vysvědčeních vykazovala výkyvy v hodnocení jednotlivých předmětů (slabší výsledky ve vlastivědě, přírodovědných předmětech, dějepise, hudební výchově), z čehož ředitelka vyvodila i personální změny. Další přijímaná opatření nejsou zcela efektivní, nabízené individuální konzultace jsou zřídka využívány, zodpovědnost za výsledky jednotlivců je přenášena na neefektivní domácí přípravu. Při přechodu žáků z prvního stupně na druhý stupeň bylo zaznamenáno pouze mírné zhoršení celkového prospěchu žáků. Sjednocování přístupu učitelů i kritérií hodnocení jsou řešeny vedením školy. Žákům s rizikem školního neúspěchu jsou poskytovány obvyklé formy podpory. Dalším zdrojem informací o výsledcích vzdělávání žáků, které škola efektivně využívá, jsou výsledky žáků při přijímacím řízení do vyššího stupně vzdělávání a sledování jejich úspěšnosti při dalším studiu.

Pedagogové uvážlivě přistupují k udělování kázeňských výchovných opatření, ředitelka a část pedagogů oceňuje práci žáků pochvalami. Škola má vytvořen efektivní systém prevence absence žáků. Ojedinelé případy výskytu neomluvené absence jsou řešeny nejen na úrovni školy, ale i ve spolupráci se školním poradenským zařízením a odborem sociálně právní ochrany žáků.

Adaptaci žáků prvních ročníků pozitivně ovlivňuje spolupráce s mateřskými školami i možnost využívání přípravné třídy školy.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech. Škola poskytuje podporu žákům se SVP a OMJ vypracováním plánů pedagogické podpory i individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). IVP jsou však v některých případech nastaveny pouze formálně, nejsou zde uvedeny všechny konkrétní postupy a doporučení včetně využití jednotlivých metod a forem práce. S ohledem na vzrůstající počet žáků s OMJ škola účelně rozšířila oblast péče o tyto žáky (pravidelné doučování českého jazyka, projekt na podporu cizinců ZeMě My, rozšíření spolupráce s organizací META).

Nastavená školní preventivní strategie reflektuje potřeby a specifika školy. Situaci škola pravidelně analyzuje a k eliminaci rizikového chování žáků přijímá opatření. V případě aktuální potřeby vedení školy realizuje specifické preventivní programy pro vybrané třídy. Mezi nejčastěji řešené problémy patří problematické vztahy ve vrstevnické skupině. Problematika prevence sociálně patologických jevů je taktéž zařazena do vzdělávacích obsahů některých vyučovacích předmětů. Na realizaci specifické primární prevence se podílí několik neziskových organizací a dalších subjektů (Městská policie, Proxima Sociale, Cesta do bezpečí, Občanské sdružení pro péči o rodiny závislých). Převážně funkční spolupráce školy se zákonnými zástupci se taktéž odráží v rámci participace na společných akcích školy (Akademie, Dny otevřených dveří, Jarmark). Pro budoucí školáky je realizován přípravný kurz Zárubáček. Pozitivní je taktéž spolupráce se zřizovatelem školy formou diskusních setkání žáků na veřejném fóru (Dětský parlament Prahy 12). Vzdělávání žáků je pravidelně rozvíjeno také v mimoškolních aktivitách, např. školní akademie.

Karierní poradenství je zajištěno běžnými způsoby (např. informace na třídních schůzkách o možnostech vzdělávání po ukončení základní školy, zajišťování propagačních materiálů).

Závěry

Vývoj školy

- škola udržuje své všeobecné zaměření, od posledního inspekčního hodnocení se navýšil počet žáků a pedagogických pracovníků, ve sledovaném období došlo k rozšíření poradenského týmu, přestože vedení školy kontinuálně zlepšuje materiálně technické podmínky pro výuku, situace v oblasti informačních technologií a využívání dataprojekční techniky neodpovídá aktuálním vzdělávacím potřebám, nadále přetrvávají dílčí nedostatky v kontrolním systému

Silné stránky

- podnětné zájmové vzdělávání
- příjemná pracovní atmosféra, dodržování nastavených pravidel

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízká frekvence hospitační činnosti vedení školy
- nedostatečná diferenciací výuky vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám žáků
- nižší míra aktivizace žáků a jejich zapojení do výchovně vzdělávacího procesu
- minimální využití vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků
- nízká míra využití didaktické techniky

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit a pravidelně využívat moderní názorné pomůcky a ICT

- zefektivnit kontrolní systém
- zvýšit prostor pro aktivitu a kreativitu žáků
- nedostatečná individualizace úrovně vzdělávacího cíle nebo diferenciací učiva k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- zlepšit účinnost řízení pedagogického procesu s ohledem na zacílení metodického vedení pedagogů

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole vedené v rejstříku škol a školských zařízení k termínu konání inspekční činnosti
2. Jmenování ředitelky školy ze dne 29. 6. 2018 s účinností od 1. 8. 2018
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Zárubova v Praze 12 ze dne 16. 9. 2014 s účinností od 1. 10. 2014
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Zárubovka-Záruka bohatého vzdělávání pro každého“ ve verzi platné k termínu konání inspekční činnosti
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu ve verzi platné k termínu konání inspekční činnosti
6. Školní řád, Vnitřní řád školní družiny a Vnitřní řád školní jídelny platné k termínu konání inspekční činnosti
7. Organizační řád školy platný k termínu konání inspekční činnosti
8. Evidence žáků (školní matrika) vedená ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
9. Třídni knihy vedené ve školním roce 2018/2019 elektronicky k termínu konání inspekční činnosti
10. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2018/2019 elektronicky (výběr) k termínu konání inspekční činnosti
11. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
12. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
13. Dokumentace metodických sdružení a předmětových komisí za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2018/2019
16. Výběr dokumentace vedené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vedené ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
17. Plán výchovného poradenství pro školní rok 2018/2019
18. Dokumentace metodika prevence sociálně patologických jevů vedená ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti

19. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2017
20. Výkaz zisku a ztráty za rok 2017
21. Přehled příjmů a čerpání finančních prostředků podle jednotlivých zdrojů za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Lukáš Lebduška, školní inspektor

PhDr. Lukáš Lebduška v. r.

Mgr. Vladimíra Melicharová, školní inspektorka

Mgr. Vladimíra Melicharová v. r.

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Poláková v. r.

Mgr. Tomáš Šimek, kontrolní pracovník

Mgr. Tomáš Šimek v. r.

V Praze 18. 2. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Bolfová, ředitelka školy

Mgr. Dagmar Bolfová v. r.

V Praze 18. 2. 2019